

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

3. Nec denique alia ex Actis & Auctoritate Ecclesiæ Gallicanæ adducta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

certum, Clementem propterea apud multos male audivisse, & Bonifacii memoriam, quam Philippus persequebatur, coelesti prodigio assertam esse. Sanè quod Pontificis potestatem in Reges spectat, Bonifacii vestigijs Clementem inhæsisse patet tum ex Hungariæ Regno, quod contra Ottonis Bavariæ Ducis studia Carolo Martello asseruit, tum etiam ex celebri (a) Constitutione, quam in Concilio Viennensi edidit, & supra produximus; ut si pugnare velimus Clementis exemplo, plus id Maimburgo, quam nobis noceat.

III. Addit alia Maimburgus Ecclesiæ Gallicanæ testimonia, ad quæ cum superiori §. responderimus, nolumus hic repetere. Illud tantum observa, Ecclesiæ Gallicanæ auctoritatem, & à Maimburgo, & à me proferri, sed longo discrimine; Maimburgus enim non habet antiquiora Gallicani Cleri testimonia & Decreta, quam à decimo quarto seculo, & tunc quidem temporis, cum dissidia inter Pontifices, Regesque ardebant, & Clerus, ut fieri solet, spe, merique ac etiam adulatione in Regias partes trahebatur, multique pietate ac doctrinâ præcipui Pontifici adhærebant: erantque Conventus illi Gallicani particulares tantum; nec Maimburgus ex Sanctis Ecclesiæ Gallicanæ Patribus aut Doctoribus proferre aliquem potuit, cui sententiam suam cum decoro committeret: nec enim moror sententias aliquas generales, & quæ nullam penitus rei, de qua loquimur, mentionem faciunt; multò minùs Concilia aliqua Generalia, quæ sententiæ ejus faveant, produci possunt: planè nullum Maimburgus produxit, quamvis suæ causæ adornandæ omnia concusserit. At verò Ecclesia Gallicana, quam nostræ sententiæ apertè consentientem vidimus, non nova, recensque, sed antiqua, & septimi jam seculi est, abundatque Patribus, Sanctisque Ecclesiæ Doctoribus, quinque Concilij Generalibus prævalida, nec in genere tantum, sed de casu, quem præ manibus habemus, in particulari & individuo loquitur, & tunc temporis sententiam suam de Pontificia supra Reges potestate dixit, quando Summa Pontificum, Regumque concordia, omnique procul affectuum, iræque tempestate, ac placidis annis veritas promebatur. Jam lectoris arbitrium esto, utri sententiæ auctoritas Ecclesiæ Gallicanæ magis suffragetur. Quod si

Kkkk 3

(a) V. Raynald. ad ann. 1307.

si palma antiquitati danda, nostra multò antiquior, ut quæ novem jam secula in Ecclesia duravit, tot exemplis, tot Patrum oraculis, tot Concilijs suffulta, florensque. Valeant ergo, vincantque illæ à Sanctis Patribus toties reperitæ & inculcatæ voces, videl: (a) *Mos iste semper in Ecclesia viguit, ut quò quisque religiosior foret, eò promptius novellis opinionibus contraret. Christianus ergo Catholicus providebit, ut antiquitati inhereat, quæ prorsus jam non potest ab ulla novitatis fraude seduci.* Sed, inquit Maimburgus, (b) *potestas in Reges Pontificia nunquam magis, fortiusque, ut in ultimo Conventu Parisiensi, repressa, constrictaque est. Rex verò utpote Conciliorum, Canonumque defensor doctrinam ejus Conventus quatuor propositionibus comprehensam toto Regno acceptari, colique jussit, eo serè modo, quo apud Superiores Religionum fieri solet, ut certa aliqua doctrina, Thomæ videlicet aut Scoti teneri jubeatur, concordia causâ. Resp.* At ego in nullo Conventu magis, graviusque, ut in illo Parisiensi, peccatum esse crediderim, nec simplici, sed cumulo errore, quod pace & reverentiâ Sacri illius Senatûs dixerim, nunquam dicturus, nisi cogeret majestas offensi. *Primò enim, quis nescit, iram, merùmque huic Choro (c) præsedisse? quos verò fructus exspectes radice infectâ? Reperantur memoriâ Antiochense, Ariminense, & Ephesinum II, Concilia, videbis semper periclitatam esse veritatem, animis irâ, merùmque agitatis. Elisæus quamvis adversus Joram idolis addictum sacro, justoque Zelo inardesceret, non prius tamen Sancto Spiritu afflari potuit, quàm turbatum, flagrantemque animum poneret mulcente tibicinis manu: (d) *Adducite, inquit, mihi Psalter, cùmque caneret Psalter, facta est super eum manus Domini.* Si ergo ecclesiæ etiam flammæ tantum fumi est, ut radium veritatis obumbret, quantum erit terrestri illi, densæque, & quam odium ac vindicta incendit? Quæ ergo auctoritas ei Conventui esse potuit, in quo ira præsedet, terror suffragium injit, metus decidit, & adulatio subscripsit? quæ si quis neget, Apamiensis tragœdiæ tantum recorderetur, & fatebitur, nihil à me supra verum, sed multum infra memorari. *Secundò.* Negari haud potest, majores causas ad Romani Pontificis cognitionem pertinere, idque inter hujus Privilegia Maimburgus (e) reposuit: at verò causæ, quas Conventus Parisiensis*

(a) Vincent. Lirin. comment. l. 1. c. 3. & 9. (b) Maimb. Tr. hist. de l'Egl. de Rome ch. 30. f. 425. (c) V. Reg. Sacerd. f. 73. (d) 4. Reg. c. 3. (e) Maimb. cit. c. 5. f. 67.

rificis decidendas sibi sumpsit, non majores tantum sunt, sed omnium maximæ, versantur enim inter prima Ecclesiæ & Republicæ capita, Pontifices videl: Reges, & Concilia universalia. Si enim quæstio verteretur, an Gallici Regni Status sint supra Regem, possintque istum judicare, punire, ac etiam Regnis exuere? an à Rege ad Comitata Regni appellari possit? an Sententiæ ac edicta Regia tanquam errori ac injustitiæ obnoxia recusari impunè possint, & ab illis tanquam ab abusu ad futuros Reges, aut futura Comitata provocari? Si inquam hujusmodi quæstiones agitari Parisijs contingeret, quis non illas maximi momenti esse diceret, quippe ad Regni aut quietem, aut turbas pertinentes, & plurimorum bellorum ac seditionum faces? & qui hujusmodi quæstiones aut hæcenus inauditas, aut saltem dudum sopitas excigaret, imò in privatis Conventibus jactari, palamque affigi vellet, quo rogo is alio nomine dignus esset, quam factiosi ac perduellis? at verò similes omninò in Conventu Parisiensi non propositæ tantum & auditiæ, sed etiam decisiæ sunt, imò imperatæ, armatæque supplicijs, si non jussu, at rogatu, nutuque Patrum. Non dico, factiosos illic, aut perduelles fediisse; absit, me reverentiæ oblitisci, tot magnatibus, sacrisque Infulis debitiæ; illic dico non potuisse tanti, imò maximi momenti causas ab eo Conventu agnosci, multòque minùs decidi, quippe soli Pontifici reservatas, etiam Gallorum, & Maimburgi judicio. Quo ergo jure tribunalia miscent, & sepem utriusque potestatis perrumpunt, sibi que causas vendicant Pontifici tantum sepositas? & qui hæc faciunt, magnæ auctoritatis Maimburgo, invictæque videntur; at nullius mihi, quantæ videl: si de causis Regni Gallici Hispanus pronuntiaret, aut Anglus de jure margaritas piscandi in Sinu Persico. Tertio. Omni Jure, naturali videl: divino, humanoque statutum est, ut non prius in aliquem sententia dicatur, quam vocatus is fuerit, auditusque, & copia data suas rationes deducendi. Jam verò Conventus Parisiensis Tiaræ Pontificiæ duos, quos habuit, pretiosissimos uniones subduxit, supremum videl: in rebus fidei judicium, & potestatem Reges abdicandi, quoties necessitas tutandæ Religionis exegerit: quæ duo si negent Galli ad Pontificem certò pertinere, negare saltem non possunt, dubium esse, an ad Pontifices pertineant.

neant; id enim saltem evincunt tot Patrum, tot Doctorum, Conciliorumque testimonia, & praesertim possessio tot exemplis à Romano Pontifice in Gallis exercita. Quo ergo jure potuit Conventus Parisiensis Romanum Pontificem tam egregijs prerogativis exuere, non auditum, non defensum, nec saltem litis admonitum? Cur possessione abdicatus tot annis obtentâ? si vel unum ex opulentis illis Sacerdotijs Archi-Episcopo Parisiensi adimeres, quibus fruitur; nec is prius causam in senatu dixisset, quantæ rogo de injuria, violatisque legibus querelæ? & tamen quantum inter Pontificem & Archi-Episcopum, inter Sacerdotium, supremamque potestatem discriminis? *Dices*, sententiam & declarationem Conventus Parisiensis ad solam Galliam pertinere. Esto: at potestas Pontificia non Gallias minùs, quàm alias mundi partes complectitur, nec minùs in ijs, quæ fidem, morèsque spectant, Gallia quam Italia Pontifici subicitur, quod nec Galli ipsi negant; quo ergo jure, non auditum, non defensum Pontificem eo jure privant, quod in Gallijs habuit, posseditque tot annos, quòque privari nisi auditus non debuit? Demus enim, non habuisse, at saltem habere se credit, contenditque ingentibus rationibus nixus; non ergo condemnari debuit, nisi praesens, auditusque. Quòd si dicant, nihil novi Parisienses statuisse, sed tantum antiqua, & jam olim à Patribus statuta, declarasse. Respondeo, hoc ipsum in dubium vocari, imò gravissimis rationibus ostendi, Patres & Concilia contrarium statuisse: non ergo tam grave, & controversum dubium decidi à Parisiensibus debuit, nec praesentibus, nec auditis partibus, quarum intererat; alioquin si is litem lucretur, vincatque, qui stare pro se. Jura & scripturas dicit, seque nihil aliud expetere, quàm olim Jure & scripturis decisa, & ideo nec iudice, nec sententiâ opus esse; quis tam reus, quem non continuo absolvas? nec enim tam malam causam quis habeat, qui non Canones, non Leges, & scripturas appellet: imò ij maxime, qui suæ causæ minùs confidunt, tympanorum more, fortius ex vacuo sonantium. *Quarò*. Certum est, non posse superiorem ab inferioribus judicari, multoque minùs juribus, quæ habere se contendit, privari. Quis verò Conventum Parisiensem Pontifici & Concilij præposuit, ut ab istis sancita ille resisteret? ergo Conventus Parisiensis

siensis Concilij Viennensi, Lateranensi, Lugdunensi ac Constantiensi major, ut quæ hæc comprobârunt, ille damnaret? & doctrinam in ijs Concilijs non prolatam solum, sed etiam ac toties exercitam aboleri juberet, imò seditiosam, sacrilique scripturis adversam appellaret? huc ergo tendunt tot illa encomia, ac prærogativæ Conciliorum à Gallis invidiosè jactata, ut videlicet Pontifici quidem præferantur, Galliæ tamen Episcopis subjaceant, ab istis, ut libuerit, obliteranda. Concilia Ecclesiam universalem repræsentent, Concilia errorum expertia, Concilia omni Pontifice superiora, Conventui tamen Parisiensi ad pedes jaceant, corrigenda, improbanda, imò & damnanda, utcunque aulæ placuerit, & Infulis ab aula pendentibus. Quòd si Conventus Parisiensis ingenuè fateatur, ut planè fateri debet, se multò infra Concilium esse, & Pontificum decreta; quærimus, quâ ergo auctoritate ausus fuerit sententiam proferre, imò imperare, ac minacibus decretis obrudere, adèd Conciliorum doctrinæ, exemplisque adversam? Num ergo Archi-Episcopus Parisiensis pateretur, aliquem è Decanis suis Ruralibus collectis clericorum comitijs Archi-Episcopi decreta contrarijs evertere, & suas opiniones Archi-Episcopi præferre, imò imperare? atqui non minùs Archi-Episcopus, Conventusque Parisiensis Pontifici & Concilij subest, quàm Decani Antistiti suo; non ergo contra Pontificum, Conciliorumque decreta statuere quidquam poterant; & quæ statuerunt, nullius ponderis ac momenti sunt. Si enim corrigi, judicarique Pontifices & Concilia oportebat, ab alijs Pontificibus & Concilijs decuit, non à Conventu Parisiensi, cui nulla in majores potestas; alioquin quanta Hierarchiæ Ecclesiasticæ confusio, si liceat contra superiorum statuta non tantùm docere, sed etiam imperare? Id quoque egregiè observavit Cardinalis Richelius (quo vix alius doctior, certè nemo Regi suo addictior, magisque de Regno Galliæ meritus) in libro, (a) quem Episcopus scripsit, & necdum Romanâ Purpurâ insignis; sic enim cap. 8. gallicè scribit, quæ ego latinè reddam: *Ipse Clerus Ecclesiæ aliquis particularis, qualis est Ecclesiæ Gallicana, non posset hanc questionem decidere,*

L III

(a) Cardinal. de Richel. livre intitulé: *Le Principaux points de Foy de l'Eglise.* ch. 8.

dere, cum ad solam Ecclesiam pertineat fidei articulos definire; imò cum in fide re jus & causa vertatur omnium Regnorum statuúmque Orbis Christiani, uni & particulari Regno, sine auctoritate assensuque aliorum Regnorum permissum non est de hac re sententiam ferre; imò quod plus est, ex huiusmodi decisione (quod videlicet Pontifici Romano nullo casu liceat de Regnis disponere) necesse est certissimum schisma in Ecclesia consequi; cum videlicet articulus Fidei singularis, & pro una tantum Ecclesia Gallicana statuitur, non pro tota Ecclesia Catholica, unde schismatis & divisionis in rebus Fidei occasio dabitur. Adde eam sententiam (quæ videlicet Pontifici Romano potestatem indirectam adimit) bono & securitati Regnantium non solum inutilem, verum etiam noxiam esse, ut ex his videre est, quæ super hoc argumento magnus ille Perronius Cardinalis scripsit, sæculi sui ornamentum, quique materiam hanc ed eloquentiâ & doctrinâ, quam omnes in hoc Purpurato demerantur, protulit & discussit. Vides hinc à Richelio necdum Purpurato, Romæque obtruncato, sententiam Perronij Cardinalis (qui Pontificis Romani potestatem indirectam tam ardentè eruditèque defenderat) approbari: quâ igitur facie audet Maimburgus dicere, nunquam id Galliam sensisse? num igitur Perronius & Richelius Cardinales Galli non erant? num in sinu Sorbonicæ scholæ non enutriti? num doctrinâ & charitate in Principem, supra omnes, qui unquam Galliam infederint, non eximij? num in nupero Conventu Parisiensi aliquis fuit, qui Perronio & Richelio, non dicam præponi, sed ne quidem æquari potuerit? num uni Perronio aut Richelio mille Maimburgi sufficiant? Et iste sciverit, quod illi ignoraverint? negat Perronius, negat Richelius hanc esse Galliæ sententiam, affert Maimburgus; utri major fides? utri plus credas?

Nec obstat, pietatem & Religionem obtendi; id enim commune jam omnibus fallere volentibus, ut videlicet honesta prætexant, & quod de Panthera memorat Plinius, *odore invitant perituros*. Estq; præferendæ Religionis artificium tam vetus, ut S. Leo jam olim illud observaverit in epistola (b) ad Theodosium Imperat. *Privata causa pietatis aguntur obtentu, & cupiditatum quisque suarum Religionem habet velut pedissequam*. Patet ergo ex dictis, auctoritatem Conventus Parisiensis, quam inter præcipuas Maimburgus ponit, planè nullius ponderis esse, nullamque habere vim probandi. Sed nec minus inane illud,

(a) S. Leo ep. 25. ad Theod.

illud, quod addit: Regem videlicet, utpote Sacrorum Canonum Protectorem, Conveniis Parisiensis Declarationem recipi toto Regno jussisse, idque exemplo superiorum Regularium, suos Clientes unius Doctoris sententia adstringentium concordia studio. Jussisse Regem, Declarationem Parisiensem toto Regno vulgari, recipique nemo inficiatur. At verò id fecisse tanquam Canonum Protectorem, unum est ex solemnibus Maimburgo paradoxis; persecutoris enim Canonum, non protectoris est, doctrinas Canonibus adversas munire, suamque illis auctoritatem præstare; neque Rex id suo, sed aliorum instinctu fecit, regentium videlicet privatas vindictas alienâ & deceptâ Majestate. Et verò in qua Religione receptum vidit Maimburgus, doctrinas imperati Canonibus, Concilijs, Pontificibus, Sanctisque Patribus ac moribus adversas, qualis est illa, quam buccinantur Politici? Scio, multis in scholis receptum esse, ut à sententijs Augustini, Thomæ, Scotique abscedere non liceat; sed ut non liceat à Declaratione Parisiensi, nec ratio, nec conscientia permittet: spesque omninò est, ubi primi imperus deferbuerint, cesserintque voces aulae adulantium, Regem tandem, Galliàmque æquitati cessurum; & quod semper evenit, brevis ævi futuras fraudes, perpetuâ veritate.

FINIS

Primæ & secundæ Dissertationis.

LIII 2

INDEX